UNIVERSITÄTS
BIBLIOTHEK
WUPPERTAL

BERGISCHE
UNIVERSITÄT
WUPPERTAL

Universitätsbibliothek Wuppertal

L. FENE||STELLAE DE MAGI||stratibus, sacerdotijsq[ue] Roma=||norum libellus

L. <Fenestrella>

Basileae, 1523

De foeciali sacerdote. Caput IX.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.
Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

urn:nbn:de:hbz:468-1-810

Visual Library

ſacerdotij autor, ne ius diuinum negligẽdo, patrios ritus peregrinosq; aſciſcendo, turbaretur, nec cæleſtes modo ceremonias ducere, ſed iuſta quoque funebria, placandosque manes eiuſdem Pontificis. Apud eum quoque tabulã eſſe dicitur, in qua Solis & Lunæ defectus, quoties lumini caligo fit, & anni menſium faſtorumq; ratio perſpicitur. Pontifices, ut Varro ait, Q. Mutius Scæuola à poſſe & facere appellatos eſſe dicere ſolebat, ſed ea denominatio à M. Varrone haud ſatis probari uidetur. Nam & à ponte, & à facio Pontifices appellatos putat, eò quod ab his primũ pons Sublitius factus, ac ſæpe reſtitutus eſſe perhibeatur. Pontifices unde appellati.

DE FOECIALI SACERDOTE. CAPVT IX.

FOecialis ſacerdotij nuſquàm apud Romanos uetuſtiorem uſum fuiſſe, q̃ Tullo Hoſtilio Romæ regnãte reperi, quem tamen ut ab Hoſtilio creatum non affirmauerim, ita ne qdem negauerim à Numa Pompilio omnium religioſiſſimo rege creari potuiſſe Vtcunq; id tandem fuerit, de nomine prius, quàm de M. Valerio fœciali, regnãte Tullo Hoſtilio, apud Liuium mentio eſt. Fœcialis uero partes in eo uerſabantur, ut fidei publicæ inter populos præeſſet, neq; iuſtum aliqd' bellũ fore cenſebatur, niſi id per fœcialem fuiſſet indictum. Cum uero pugnare deſitum eſt, fœdere fides pacis conſtituebatur, Fœcialis munus.

Fœder unde appellata. *quæ fœdera aliunde fidera appellata ab Ennio, quod fidei faciundæ cauſa † traducta ſunt, M. Varro teſtis eſt, fœcialemq; ipſum à fide, & faciendo dictũ eſſe idem exiſtimat. Forma uero feriendi per fœcialem fœderis huiuſmodi eſt, qua nulla (ut Liuio placet) uetuſtior eſſe memoratur. Fœcialis, inquit, regem Tullũ ita rogauit. Iubes ne me rex cum patre patrato populi Albani fœdus ferire? Iubẽte rege, ſagmina inquit te rex poſco. Rex ait, puram tollito, ſœcialis ex arce graminis herbam puram attulit, poſtea regẽ interrogauit. Rex, facis ne tu me regiũ nunciũ po. Ro. Quiritiũ? Rex reſpõdit, qđ ſine fraude mea Po. Ro. Quiritiũ ue fiat, facio. Fit ergo tunc fœdus, multiſq; id uerbis peragit. Legibus inde recitatis, audi inquit, Iuppiter, audi pater patrate po. Albani, audi popule Albane audi, ut illa palàm prima poſtremá ue ex illis tabulis cæráue recitata ſunt ſine dolo malo, utiq; ea hodie rectiſſime intellecta ſunt, hic illis legibus po. ro. prior non deficiet, ſi prior defecerit publico conſilio, dolo malo, tu illo die Iuppiter ita po. Ro. ferito, ut ego hũc porcũ hodie feriã, tantoq; magis ferito, quanto magis potes polleſq;. Vbi id dixit, porcũ ſaxo ſilice percuſſit. Eodem modo pars altera per ſuum ſacerdotẽ, ſuumq; dictatorem peragit. Cum autem bellum per fœciales indicunt, hoc more utuntur. Fœcialis haſtam ferratã, præuſtam, aut ſagmineam ad fines eorum, quibus bellũ indicit, defert, nec minus puberibus tribus præſentibus a dijs*

[Margin notes: † Introducta aliàs. — Feriendi fœderis ritus. — Belli dicendi mos.]

ait, quod populi priſcorum Latinorũ, homines ue priſci Latini aduerſus populum Ro. Quiritium fecerunt, deliquerunt, q̃ po. Ro. bellũ cum Latinis priſcis fieret. Ob eam rẽ ego po. q́; Ro. populo priſcorum Latinorũ, hominibusq́; Latinis bellũ indico, facioq́;. Vbi dixit, haſtã in fines eorũ emittit, ex quo bellũ iuſtũ eſſe intelligitur.

DE SACERDOTIO PA tris patrati.

CAPVT X.

PAtris patrati ſacerdotium, & ſi apud Liuiũ à fœciali haud differe uidetur, aliquãto etiam longe abfuiſſe apparet, tamen quod & nomẽ iſtius, illiusq́; atq; officium nonnihil intereſſe uideatur, utiq; & de utroq́; ſeorſum dicere uiſum eſt. Vtcunq; eſſet, his deſcriptis non certe † officit immoueri, ſed partes plures duntaxat adſcripſerim. Patris patrati uſus eodè tempore, quo fœcialis apud Ro. prodit, nam & inde feriẽdis à fœciali fœderibus, Patris patrati opera autoritasq́; exigebatur. Ad patrandum enim, id eſt, ſanciendũ iuramentum, ubi de fœderibus conuenerant, admitti conſueuere. Creauit autem M. Valerius primus fœciales. Sp. Fuſium, primũ patrem patratũ eo bello quod Tullus Hoſtilius cũ priſcis Latinis geſſit, uerbena caput capilloſq́; cingens. Alias præterea partes, ſcilicet repetendi, patri

† Officio immutauerim aliàs.

Patris patrati partes